

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ท
 บทที่ 1 บทนำ	 1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	6
1.3 ขอบเขตการศึกษา	6
1.4 พื้นที่ศึกษา	8
1.5 นิยามศัพท์	9
1.6 แนวความคิด และทฤษฎี	10
1.6.1 แนวคิดเกี่ยวกับโลกาภิวัตน์ Globalization	10
1.6.2 ทฤษฎีการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างประเทศ Interdependence Theory	13
1.6.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเคลื่อนย้าย Movement Concept	16
1.6.4 แนวคิดเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ทางพื้นที่ Spatial Interaction Concept	17
1.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
1.7.1 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการค้าชายแดน	19
1.7.2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวกับผลกระทบของการค้าชายแดน	23
1.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย	25
1.9 ระเบียบวิธีวิจัย	26
1.9.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล	26
1.9.2 กลุ่มประชากรตัวอย่าง	26
1.9.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
1.9.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	28

1.9.5 การนำเสนอข้อมูล	28
บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ศึกษา	29
2.1 ข้อมูลทั่วไปของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ	29
2.2 ลักษณะทั่วไปของจุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น	48
2.3 สรุป	62
บทที่ 3 พัฒนาการในช่วงก่อนและหลังการเปิดประตูสู่อินโดจีนบริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น	64
3.1 ประวัติความเป็นมาของจุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น	64
3.2 พัฒนาการในช่วงก่อนและหลังการเปิดประตูสู่อินโดจีน	70
3.2.1 สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปก่อนการเปิดประตูสู่อินโดจีน	73
3.2.2 สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปหลังการเปิดประตูสู่อินโดจีน	77
3.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างไทย – ลาวก่อนการเปิดประตูสู่อินโดจีน	78
3.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างไทย – ลาวหลังการเปิดประตูสู่อินโดจีน	79
3.2.5 การค้าชายแดนก่อนการเปิดประตูสู่อินโดจีน	81
3.2.6 การค้าชายแดนหลังการเปิดประตูสู่อินโดจีน	82
3.3 สรุป	86
บทที่ 4 ผลกระทบด้านสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ (การค้าและบริการการท่องเที่ยว) ของชุมชนชายแดนบ้านห้วยโก๋น ภายหลังการเปิดประตูสู่อินโดจีน	88
4.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างบ้านห้วยโก๋น	88
4.2 ผลกระทบด้านต่างๆที่เกิดขึ้นภายหลังการเปิดประตูสู่อินโดจีน	91
4.2.1 ผลกระทบด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม	92
4.2.2 ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ(การค้า การบริการ การท่องเที่ยว)	105
4.3 สรุป	113
บทที่ 5 การบริหารจัดการของภาครัฐและเอกชนต่อจุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น	114
5.1 การบริหารจัดการของภาครัฐต่อจุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น	114
5.2 การบริหารจัดการของภาคเอกชนต่อจุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น	118
5.3 แนวทางแก้ไข การกำหนดรูปแบบและข้อเสนอแนะต่อภาครัฐและเอกชน	119
5.4 สรุป	122

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 บทสรุป	123
6.1 สรุปผลการศึกษา	123
6.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	133
6.3 ข้อเสนอแนะ	133
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รูปประกอบการศึกษา	141
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเรื่องผลกระทบจากการเปิดประตูสู่อินโดจีน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรห้วยโก๋น	148
ประวัติผู้เขียน	

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 สถิติมูลค่าการค้าชายแดนด้านจังหวัดน่าน แยกรายเดือนปี2546-2547	5
2.1 จำนวนประชากรของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ โดยแยกเป็นตำบล	38
2.2 จำนวนพื้นที่ ประชากร และครัวเรือนในการดูแลขององค์กรปกครองท้องถิ่น	40
2.3 จำนวนสถานศึกษา ครู นักเรียน และห้องเรียน ในสังกัดต่างๆ	43
2.4 สภาพพื้นที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรห้วยโก๋น	49
2.5 โครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวร ห้วยโก๋น กับอำเภอและจังหวัด	50
2.6 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการค้าชายแดน	51
2.7 แผนงาน/โครงการพัฒนาบริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น	51
2.8 ข้อมูลด้านสภาพสังคมของชุมชนในพื้นที่	53
2.9 สถิติจำนวนคนเข้า – ออก บริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น ปี2547	54
2.10 สถิติการจับกุมบุคคลต่างด้าว การเข้า – ออกยานพาหนะ และการพำนักใน ราชอาณาจักรไทย	56
2.11 ความต้องการของท้องถิ่นต่อการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น	57
4.1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามเพศ	88
4.2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามอายุ	88
4.3 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามสถานภาพ	89
4.4 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามเชื้อชาติ	89
4.5 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามศาสนา	89
4.6 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามระดับการศึกษา	90
4.7 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามอาชีพ	90
4.8 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามรายได้	91
4.9 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามภูมิลำเนา	91
4.10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านสังคมของประชาชน	92
4.11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านสังคมของผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในบ้านห้วยโก๋น และต่างพื้นที่	93
4.12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านสังคมของผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในบ้านห้วยโก๋น โดยจำแนกตามกลุ่มอาชีพ	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านวัฒนธรรมของประชาชน	97
4.14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านวัฒนธรรมของผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในบ้านห้วยโก๋น และต่างพื้นที่	98
4.15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านวัฒนธรรมของผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในบ้านห้วยโก๋น โดยจำแนกตามกลุ่มอาชีพ	99
4.16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของประชาชน	101
4.17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในบ้านห้วยโก๋น และต่างพื้นที่	102
4.18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในบ้านห้วยโก๋น โดยจำแนกตามกลุ่มอาชีพ	103
4.19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านการค้าและบริการของประชาชน	105
4.20 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านการค้าและบริการของผู้ที่มีภูมิลำเนา อยู่ในบ้านห้วยโก๋นและต่างพื้นที่	106
4.21 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านการค้าและบริการของผู้ที่มีภูมิลำเนา อยู่ในบ้านห้วยโก๋นโดยจำแนกตามกลุ่มอาชีพ	107
4.22 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านการท่องเที่ยวของประชาชน	110
4.23 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านการท่องเที่ยวของผู้ที่มีภูมิลำเนา อยู่ในบ้านห้วยโก๋นและต่างพื้นที่	110
4.24 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านการท่องเที่ยวของผู้ที่มีภูมิลำเนา อยู่ในบ้านห้วยโก๋นโดยจำแนกตามกลุ่มอาชีพ	111

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

สารบัญภาพ

รูป	หน้า
1.1 การคมนาคมไทย ลาว จีน เวียดนาม บริเวณจุดผ่านแดนถาวรไทย-ลาว บริเวณบ้านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน	4
1.2 พื้นที่ศึกษาบริเวณจุดผ่านแดนห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน	8
2.1 เส้นทางคมนาคมจากจุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น เชื่อมต่อกับประเทศ สปป.ลาว จีนตอนใต้ และเวียดนามตอนเหนือ	60
3.1 ดินแดนฝั่งขวาแม่น้ำโขงที่ถูกฝรั่งเศสยึดครอง พ.ศ. 2446	71